PARADIGMATA PRÆCIPUA LINGUÆ PALÆOSLAVICÆ

SECUNDUM LECTIONES PROFESSORIS
V.I.IVANOV IN COLLEGIO RUSSICO
ANNO ACADEMICO 1937-38 HABITAS

ad instar manuscripti
edidit
S.O.

"RUSSICUM"
Roma

1938

Pronomina demonstrativa.

1.

I.	Masc.		Neutr.		Femin.	
	Singularis.					
N	ТЪ	И(ИЖЕ)	ТО	Е(ЕЖЕ)	ТА	ІА
G	ТОГО	ЕГО	ТОГО	ЕГО	ТОІА	ЕІА
D	ТОМОУ	ЕМОУ	ТОМОУ	ЕМОУ	ТОИ	ЕИ
Acc	ТЪ	И	ТО	Е	ТЯ	ІЯ
abl.	ТѢМЬ	ИМЬ	ТѢМЬ	ИМЬ	ТОЮ	ЕЮ
L.	ТОМЬ	ЕМЬ	ТОМЬ	ЕМЬ	ТОИ	ЕИ
	Plurales.					
N	ТИ	И	ТА	ІА	ТЫ	ІА
G	ТѢХЪ	ИХЪ	ТѢХЪ	ИХЪ	ТѢХЪ	ИХЪ
D	ТѢМЪ	ИМЪ	ТѢМЪ	ИМЪ	ТѢМЪ	ИМЪ
Acc.	ТЫ	ІА	ТА	ІА	ТЫ	ІА
abl.	ТѢМИ	ИМИ	ТѢМИ	ИМИ	ТѢМИ	ИМИ
L.	ТѢХЪ	ИХЪ	ТѢХЪ	ИХЪ	ТѢХЪ	ИХЪ
	Dualis.					
N/Acc	ТА	ІА	ТѢ	И	ТѢ	И
G/L	ТОЮ		ЕЮ			
D/abl.	ТѢМА		ИМА			

Substantiva (masc. et neu.)

II	DECL. DURA. MASC.	DECL. DURA. NEUT.	D. MOLLIS. MASC.
	Singularis		
N.	РАБ - Ъ	МѢСТ - О	КОН - Ь
G.	" - а	" - а	" - ꙗ
D.	" - оу	" - оу	" - ю
Ac.	" - ъ	" - о	" - ь
V.	" - є	" - о	" - ю
Ab.	" - ъмь	" - ъмь	" - ѥмь
L.	" - ѣ	" - ѣ	" - и
	Pluralis		
N/V.	" - и	" - а	" - и
G	" - ъ	" - ъ	" - ь
D	" - омъ	" - омъ	" - ѥмъ
Ac.	" - ъі	" - а	" - ~~ѣ~~ ꙗ
Ab.	" - ъі	" - ъі	" - и
L.	" - ѣхъ	" - ѣхъ	" - ихъ
	Dualis		
N/V./Ac	" - а	" ѣ	" - ꙗ
G/L	" - оу	" оу	" - ю
D/Ab.	" - ома	" ома	" - ѥма

A. p. 25

III a		Masc.	Neutr.
		Singularis.	
Adiectiva masculina et neutra formae brevis. (fem. vide p. 4.	N.	ДОБР-Ъ	ДОБР-О
	G.	———	А
	D.	———	ОУ
	Ac.	ДОБР-Ъ	ДОБР-О
	V.	" -Є	" -О
	Ab.	———	ЪМЪ
	L.	———	Ѣ
		Pluralis	
	N.V.	ДОБР-И	ДОБР-А
	G.	———	Ъ
	D.	———	ОМЪ
	Ac.	ДОБР-ЪІ	ДОБР-А
	Ab.	———	ЪІ
	L.	———	ѢХЪ
		Dualis.	
N.V.	Ac.	ДОБР-А	ДОБР-Ѣ
G.	L.	———	ОУ
D.	Ab.	———	ОМА

IV	Substantiva feminea. Decl. dura	Decl. mollis.	adjectiva fem. IIIB Forma brevis
	Singularis		Singularis
N.	РЪІВ - А	ЗЕМЛ - ІА	ДОБР - А
G.	" - ЪІ	" - ІИ	" - ЪІ
D.	" - Ѣ	" - И	" - Ѣ
Ac.	" - Ѫ	" - ІѪ	" - Ѫ
V.	" - О	" - Є	" - О
Ab.	" - ОІѪ	" - ЄІѪ	" - ОІѪ
L.	" - Ѣ	" И	Ѣ
	Pluralis.		Pluralis
N. Ac. V.	" - ЪІ	" - ІИ	" - ЪІ
G	" - Ъ	" - Ь	" - Ъ
D	" - АМЪ	" - ІАМЪ	" - АМЪ
Abl.	" - АМИ	" - ІАМИ	" - АМИ
L.	" - АХЪ	" ІАХЪ	" - АХЪ
	Dualis.		Dualis.
N. Ac. V.	" - Ѣ	" - И	" - Ѣ
G. L.	" - ОУ	" - ІО	" - ОУ
D. Ab.	" - АМА	" - ІАМА	" - АМА

Adjectiva – Foema pema.

V	Masc.	Neutr.	Fem.
	Singularis.		
N.V.	ДОБРЪ-ИЙ-ЫЙ	ДОБРО-ІЕ	ДОБРА-ІА
G.	ДОБРА-АГО		ДОБРЫІ-ІЯ
D.	ДОБРОУ-ОУМОУ		ДОБРѢ-И
Ac.	= Nomin.		ДОБРУ-ЮУ
Ab.	ДОБРЫІ-ИМЪ		ДОБР-ОЮУ
L.	ДОБРѢ-ІЕМЪ		ДОБРѢ-И
	Plularis.		
N.V.	ДОБРИ-И	ДОБРА-ІА	ДОБРЫІ-ІЯ
G.	ДОБРЫІ-ИХЪ		
D.	ДОБРЫІ-ИМЪ		
Ac.	ДОБРЫІ-ІЯ	ДОБРА-ІА	ДОБРЫІ-ІЯ
Ab.	ДОБРЫІ-ИМИ		
L.	ДОБРЫІ-ИХЪ		
	Dualis.		
N.a.V.	ДОБРА-ІА	ДОБРѢ-И	ДОБРѢ-И
G/L	ДОБРОУ-Ю		
D/Ab	ДОБРЫІ-ИМИ		

VIa	Forma brevis.		
	Masc.	Neutr.	Fem.
	Singularis.		
N/V	БНІѦ	БНІѦ	БНІЖЩ-Н
G.	БИЖЩ-А		" -Ѧ
D	БИЖЩ-ОУ		" -Н
Ac.	БИЖЩ-Ь	БИЖЩ-Є	" -Ѫ
Ab.	БИЖЩ-ЄМЬ		" -ЄЮ
L	БИЖЩ-И		" -И
	Plularis.		
N.V.	БИЖЩ-Є	БИЖЩ-А	БИЖЩ-Ѧ
G.	БИЖЩ-Ь ←		
D.	БИЖЩ-ЄМЪ		БИЖЩ-АМЪ
Ac.	БИЖЩ-Ѧ	БИЖЩ-А	" -Ѧ
Ab	БИЖЩ-И		" -АМИ
L.	БИЖЩ-ИХЪ		" -АХЪ
	Dualis.		
N.V.A	БИЖЩ-А	БИЖЩ-И	БИЖЩ-И
G.L	БИЖЩ-ОУ ←		
D.Ab.	БИЖЩ-ЄМА		БИЖЩ-АМА

VI^B	Forma plena.		
	Masc.	Neutr.	Fem.
	Singularis.		
N/V.	БИІА - И	БИІЖЩЕ - ІЄ	БИІЖЩИ - ІА
G.	БИІЖЩА - АГО		БИІЖЩА - ІА
D.	БИІЖЩОУ - ОУМОУ		БИІЖЩИ - И
Ac.	БИІЖЩА - АГО	БИІЖЩЕ - ІЄ	БИІЖЩЯ - ІЖ
Ab.	БИІЖЩИ - ИМЪ		БИІЖЩ - ЄІЖ
L.	БИІЖЩИ - ИМЪ		БИІЖЩИ - И
	Pluralis.		
N.V.	БИІЖЩЕ - И	БИІЖЩА - ІА	БИІЖЩА - ІА
G.	БИІЖЩИ - ИХЪ		
D.	БИІЖЩИ - ИМИ		
Ac.	БИІЖЩА - ІА	БИІЖЩА - ІА	БИІЖЩА - ІА
Ab.	БИІЖЩИ - ИМИ		
L.	БИІЖЩИ - ИХЪ		
	Dualis.		
N/V/Ac	БИІЖЩА - ІА	БИІЖЩИ - И	БИІЖЩИ - И
G/L.	БИІЖЩОУ - Ю		
D/Ab.	БИІЖЩИ - ИМА		

SUBSTANTIVA

Themata nominum in "i" desinentia, seu declinationes IV et V grammaticae Preobrajensky (p.p. 11 et 12)

VII

singularis.	N.	КОСТ - Ь	ПѢТ-Ь	ВРѢМ - Я
	G.	" - Н	" -Н	" - ЄН-Є
	D.	" - Н	" -Н	" - ЄН-Н
	Ac	" - Ь	" -Ь	" - Я
	V;	" - Н	" -Н	" - Я
	Ab	" - НѢ	" -ЬМЬ	" - ЄН-ЬМЬ
	L;	" - Н	" -Н	" -ЄН-Н
Pluralis.	N.	" - Н	" -НЄ	" -ЄН-Ѧ
	G.	" - НИ	" -НИ	" -ЄН-Ъ
	D.	" - ЄМЪ	" -ЄМЪ	" -ЄН-ЄМЪ
	Ac	" - Н	" -Н	" -ЄН-Ѧ
	V;	" - Н	" -Н	" -ЄН-Ѧ
	AB	" - ЬМИ	" -ЬМИ	" -ЄН-ЬІ
	L.	" - ЄХЪ	" -ЄХЪ	" -ЄН-ЄХЪ
Dualis.	V N.Ac	" - Н	" Н	" -ЄН-Н
	G.L.	" - НЮ	НЮ	" -ЄН-ОУ
	D.Ab	" - ЬМА	ЬМА	" -ЄН-ЄМА

Declinationis Vae Preobrajensky continuatio

VII

Singularis	N.	ЦРЬКОВЬ	МАТИ
	G.	" -ОВЕ	" -ЕРЕ
	D.	" -ОВИ	" -ЕРИ
	Ac.	" -ОВЕ	" -ЕРЕ
	V.	" -ОВЬ	" -И
	Ab.	" -ОВ-ИИѪ	" -ЕРИИѪ
	L.	" -ОВ-И	" -ЕРИ
Pluralis	N.	" -ОВ-И	" -ЕРИ
	G.	" -ОВЪ (ОВИИ)	" -ЕРИИ (-ЕРЪ)
	D.	" -ОВ-АМЪ	" -ЕРЕМЪ
	Ac.	" -ОВ-И	" -ЕРИ
	V.	" -ОВ-И	" -ЕРИ
	Ab.	" -ОВ-АМИ	" -ЕРАМИ
	L.	" -ОВ-АХЪ	" -ЕРЕХЪ
Dualis	N. V. Ac.	" -ОВ-И	" -ЕРИ
	G. L.	" -ОВ-ИЮ	" -ЕРИЮ (-ЕРОУ)
	D. AB.	" -ОВ-АМА	" -ЕРАМА

VIII	Pers	VERBA REGULARIA (Ia conj. - Preobr. p 31)	(IIa conj. Pr. p. 31)
		Praesens indicativi	Praesens indicativi
Singularis	1a	НЕС - Ѫ	ГОР - Ѭ
	2a	" - Є - ШИ	" - И - ШИ
	3a	" - Є - ТЪ	" - И - ТЪ
Pluralis	1a	" - Є - МЪ	" - И - МЪ
	2a	" - Є - ТЕ	" - И - ТЕ
	3a	" - ѪТЪ	" - ѬТЪ
Dualis	1a	" - Є - ВѢ	" - И - ВѢ
	2a	" - Є - ТА	" - И - ТА
	3a	" "	" "
		Aorist	Aorist
Singularis	1a	НЕС - О - ХЪ	ГОР - Ѣ - ХЪ
	2a	" - Є	" - Ѣ
	3a	" "	" "
Pluralis	1a	" - О - Х - ОМЪ	" - Ѣ - Х - ОМЪ
	2a	" - О - С - ТЕ	" - Ѣ - С - ТѢ
	3a	" - О - Ш - Ѧ	" - Ѣ - Ш - Ѧ
Dualis	1a	" - О - Х - О - ВѢ	" - Ѣ - Х - О - ВѢ
	2a	" - О - С - ТА	" - Ѣ - С - ТА
	3a	" "	" "

VIII		VERBA REGULARIA (Continuatio) (Ia conj. Preobr. pp31-33)(IIa Conj. ibidem)	
	Pers.	Imperfectum	Imperfectum
Sing.	1a	NEC - ⊥Δ - X - Z	ГОР - ⊥Δ - X - Z
	2aet 3a	" - ⊥Δ - Ш - Є	" - ⊥Δ - Ш - Є
Pluralis	1a	" - ⊥Δ - X - O - MZ	" - ⊥Δ - X - O - MZ
	2a	" - ⊥Δ - C - TЄ	" - ⊥Δ - C - TЄ
	3a	" - ⊥Δ - X - Ѫ	" - ⊥Δ - X - Ѫ
Dualis	1a	" - ⊥Δ - X - O - BЪ	" - ⊥Δ - X - O - BЪ
	2aet 3a	" - ⊥Δ - C - TΔ	" - ⊥Δ - C - TΔ
		Imperativum	Imperativum
Sng.	2 aet 3a	NEC - H	ГОР - H
Plural.	1a	" - ⊥ - MZ	" - H - MZ
	2a	" - ⊥ - TЄ	" - H - TЄ
Dualis	1a	" - ⊥ - BЪ	" - H - BЪ
	2a et 3a	" - ⊥ - TΔ	" - H - TΔ
		Participium	Participium
Praes. act.		NEC - ZI	ГОР - Ѧ
Perf. act. I^m		NEC - Z	ГОР - ⊥ - BZ
Perf. act. II^m		NEC - ΛZ	ГОР - ⊥ - ΛZ
Praes. pass.		NEC - O - MZ	ГОР - H - MZ
Perf. pass.		NEC - Є - NZ	ГОР - ⊥ - NZ

IX	Pers	VERBA IRREGULARIA		
		Indicativus		
		Praesens	Futurum	Praesens
Singularis	1a	BE - MI	DA - MI	HA - MI
	2a	BE - CH	DA - CH	HA - CH
	3a	BEC - TI	DAC - TI	HAC - TI
Pluralis	1a	BE - MZ	DA - MZ	HA - MZ
	2a	BEC - TE	DAC - TE	HAC - TE
	3a	BEDA - ATI	DADA - ATI	HADA - ATI
Dualis	1a	BE - BE	DA - BE	HA - BE
	2a	BEC - TA	DAC - TA	HAC - TA
	3a	" "	" "	" "
		Aorist	Aorist	Aorist
Singularis	1a	BEDA - E - XZ	DA - XZ	HA - XZ
	2a	" - E	DAC - TZ	HAC - TZ
	3a	" "	" "	" "
Pluralis	1a	" - E - X - O - MZ	DA - X - O - MZ	HA - XO - MZ
	2a	" - E - C - TE	DAC - TE	HAC - TE
	3a	" - E - W A	DAW - A	HA - W - A
Dualis	1a	" - E - X - O - BE	DA - X - O - BE	HA - X - O - BE
	2a	" - E - C - TA	DAC - TA	HAC - TA
	3a	" "	" "	" "

IX	VERBA IRREGULARIA (continuatio) (Precbr. pp.35-36)		
	Imperfectum		
1a P.Sin	ⲃⲉⲇ-ⲉⲇ-ⲭⲁ	ⲇⲁⲇ-ⲉⲇ-ⲭⲁ	ⲓⲁⲇ-ⲉⲇ-ⲭⲁ
		etc....	
Pers	Imperativus		
Sing. 2a, 3a	ⲃⲉϫⲇ-ⲇ	ⲇⲁϫⲇ-ⲇ	ⲓⲁϫⲇ-ⲇ
Plur. 1a	ⲃⲉⲇ-ⲏ-ⲙⲁ	ⲇⲁⲇ-ⲏ-ⲙⲁ	ⲓⲁⲇ-ⲏ-ⲙⲁ
Plur. 2a	ⲃⲉⲇ-ⲏ-ⲧⲉ	ⲇⲁⲇ-ⲏ-ⲧⲉ	ⲓⲁⲇ-ⲏ-ⲧⲉ
Dualis 1a	ⲃⲉⲇ-ⲏ-ⲃⲉ	ⲇⲁⲇ-ⲏ-ⲃⲉ	ⲓⲁⲇ-ⲏ-ⲃⲉ
Dualis 2a, 3a	ⲃⲉⲇ-ⲏ-ⲧⲁ	ⲇⲁⲇ-ⲏ-ⲧⲁ	ⲓⲁⲇ-ⲏ-ⲧⲁ
	Participium		
Praesen activum	ⲃⲉⲇ-ⲁⲓ	ⲇⲁⲇ-ⲁⲓ	ⲓⲁⲇ-ⲁⲓ
Perf. Im.act.	ⲃⲉⲇ-ⲉ-ⲃⲁ	ⲇⲁ-ⲃⲁ	ⲓⲁⲇ-ⲁ
Perf. IIm.act.	ⲃⲉⲇ-ⲉ-ⲗⲁ	ⲇⲁ-ⲗⲁ	ⲓⲁ-ⲗⲁ
Praesens passivum	ⲃⲉⲇ-ⲟ-ⲙⲁ	ⲇⲁⲇ-ⲟ-ⲙⲁ	ⲓⲁⲇ-ⲟ-ⲙⲁ
Perfectū passivum	ⲃⲉⲇ-ⲉ-ⲛⲁ	ⲇⲁ-ⲛⲁ	ⲓⲁⲇ-ⲉ-ⲛⲁ

VERBUM AUXILIARE: БЫ-ТИ

X	Pers	Praesens Ind.	Imperativum
Singularis	1a	ЄС-МЬ	
	2a	ЄС-И	БѢД-И
	3a	ЄС-ТЬ	
Pluralis	1a	ЄС-МЪ	
	2a	ЄС-ТЄ	БѢД-Ѣ-МЪ
	3a	С-ѢТЬ	БѢД-Ѣ-ТЄ
Dualis	1a	ЄС-ВѢ	БѢД-Ѣ
	2a	ЄС-ТА	БѢД-Ѣ-ВѢ
	3a	ЄС-ТА	БѢД-Ѣ-ТА

		Aorist	Imperfectum
Singularis	1a	БЫ-ХЪ	Б-ѢА-ХЪ
	2a	БЫ ET БЫ-СТ-Ь	Б-ѢА-ШЄ
	3a	" "	" —
Pluralis	1a	БЫ-Х-О-МЪ	Б-ѢА-Х-О-МЪ
	2a	БЫ-С-ТЄ	Б-ѢА-С-ТЄ
	3a	БЫ-Ш-Ѧ	Б-ѢА-Х-Ѫ
Dualis	1a	БЫ-Х-О-ВѢ	Б-ѢА-Х-О-ВѢ
	2a	БЫ-С-ТА	Б-ѢА-С-ТА
	3a	"	"

X PARTICIPIA VERBI AUXILIARIS

Participium

Praesens.....С-ꙁі ,fem. С-ѫшт-и, С-ѫщ-и

Perfectum I..бꙁіѣꙁ pass (ꙗ) бꙁв-є-нꙁ

Perfectum II.бꙁі-лꙁ (ꙗ) бꙁі-тꙁ .

Futurum.....бѫд-ꙁі, бѫд-ꙁіи fem. бѫд-ѫшт-и

бѫд-ѫщ-и

XI VERBUM ИМѢТИ

Praesens indicativi

	Singularis	Pluralis	Dualis
1aP.	им-а-мь	им-а-мꙁ	им-а-вѣ
2aP.	им-а-ши	им-а-те	им-а-та
3aP.	им-а-ть	им-ѫть	им-а-та

Aorist..... им-ѣ-хꙁ

Imperativum.. им-ѣ-и

Part.Praes.act им-ꙁі

Part;perf. pass им-ѣ-нꙁ

PRONOMINA

XII Personalia

	Singularis	Pluralis	Dualis
N.	АЗЪ (ꙗзъ)	МЫ	ВѢ
G.	МЕНЕ	НАСЪ	
D.	МЪНѢ, МН	НАМЪ	
Ac.	МѦ	НЫ	acc. НА
Ab.	МЪНОѬ	НАМИ	НАЮ
L.	МЪНѢ	НАСЪ	НАМА
N.	ТЫ	ВЫ	ВЫ
G.	ТЕБЕ	ВАСЪ	
D.	ТЕБѢ, ТИ	ВАМЪ	
Ac.	ТѦ	ВЫ	acc ВА
Ab.	ТОБОѬ	ВАМИ	ВАЮ
L.	ТЕБѢ	ВАСЪ	ВАМА

	Reflexiva	Possessiva
G.	СЕБЕ	МОЙ, ТВОЙ, СВОЙ
D.	СЕБѢ, СИ	НАШЬ, ВАШЬ
Ac.	СѦ (СЕБЕ)	(ЕГОВЪ, СЕГОВЪ, ОНОГОВЪ)
Ab.	СОБОѬ L. СЕБѢ	

Interrogativa

N.	КЪТО	ЧЬТО
G.	КОГО	*=ЧЕСОГО. ЧЬСО, ЧЕСО, ЧЬСОГО, *
D.	КОМОУ	ЧЕМОУ - ЧЬСОМОУ - ЧЕСОМОУ
Ac.	КОГО	ЧЬТО, ЧЕСО
Ab.	ЦѢМЬ	ЧИМЬ
L.	КОМЬ	ЧЕМЬ, ЧЕСОМЬ

m. КЪИ f. КЫ N. КЫИ (КЪ + И, ꙗ, Е)
m. ЧИИ n. f. ЧЬИ (ЧЬ + И, ꙗ, Е)
КАКОВЫИ, КОЛИКИИ

Unde adverbia interrogativa:
КЪ-ГДА, КѢ-ДА, КЪ-ДЕ, К-А-КО

Relativa

m. И-ЖЕ f. ꙗ-ЖЕ n. ꙗ-ЖЕ ꙗКОВЫЙ, ꙗЕЛИКИИ

Unde adverbia relativa:
Ѥ-ГДА, ꙗ-КО

Demonstrativa

СЬ (adverbia: СЬ-ДЕ, ДЬНЬ-СЬ)
И } vide p. 1.
ТЪ }
СИЦЕВЫИ, ТАКОВЫИ, ТОЛИКИЙ

(XII) Definitiva

САМЪ
ВЬСЬ (adv: ВЬСЬДЕ, ВСЮДОУ, ВЬСЕГДА)
ИНЪ (ИДИНЪ, ИДЬНА)
ОВЪ, ОВЪІИ (adv. ОВОГДА)
КЪ-ЖДО, КЪЖЬДО, КЪІИЖДО

НЕКЪТО, НЕКОУЬТО
НИКЪТО, НИКОУЬТО
ВЬСЮКИИ

COMPARATIVA ET SUPERLATIVA

XIII Antiquissimarum formarum: I°-gradus comparativi, et II° gradus superlativi, vestigia. (Preobr. p16-17)

I° -ТЕР, -ТОР
КОТОРЪІИ, КОТЕРЪІИ
ИЕТЕРЪІИ (Нѣкоторый)
ВТОРЪІИ
cf. πότερος, ἕτερος, δεύτερος, σοφώτερος; u-ter, al-ter.

II° -М-, -Т-
СЕДМЪІИ
ДЕВАТЪІИ
cf. sept-im-us, ult-im-us, simill-im-us, quin-t-us, δεκα-τ-ος, σοφώτατος.

Antiquior gradus comparativi forma: -ИИ, ЬШИ, -Е.
ХОУДЪ - ХОУЖДИИ, ХОУЖДЬШИ, ХОУЖДЕ.

Suff. ЪК (-ОК) omittitur
ГЛЪБЪКЪ - ГЛЪБЛИИ, ГЛЪБЛЬШИ, ГЛЪБЛЕ. * ВЫСЪКЪ - ВЫШИИ, ВЪІШЬШИ, ВЪІШЕ. * ШИРЪКЪ - ШИРИИ, ШИРЬШИ, ШИРЕ * СЛАДЪКЪ - СЛАЖДИИ, СЛАЖДЬШИ, СЛАЖДЕ. * КРѢПЪІКЪ (КРѢПЪКЪ) -, КРѢПЛИИ, КРѢПЬШИ, КРѢПЛЕ. *

Gradus comparativi formae quae irregulares vulgo appellantur, revera antiquissimae sunt.

major { БОЛИИ, БОЛЬШИ, БОЛЕ
{ ВЕЛИИ (ВЕЛИИ), ВЕЛЬШИ, ВЕЛЕ
minor МЬНИИ, МЬНЬШИ, МЬНЕ
melior { ОУНИИ, ОУНЬШИ, ОУНЕ
{ ЛОУЧИИ, ЛОУЧЬШИ, ЛОУЧЕ
peior ГОРИИ, ГОРЬШИ, ГОРЕ

XIII Forma recentior: -ѣн, -ѣншн, -ѣѥ.
добръ, -добрѣн, добрѣншн, добрѣѥ.
post gutturalia: ан, аншн, ан.:
лѣгъкъ - лѣгъчан, лѣгъчаншн, лѣгъчаѥ
многъ - многжан
ветхъ - ветшан.

DECLINATIONES GRADUS COMPARATIVI.

XIV		FORMA BREVIS		
		MASCULINUM	FEMININUM	NEUTRUM
SINGULAR.	N.	болнн	больш н	болѥ
	G.	" -ьша	" а	больш-а
	D.	" -ьшоу	" и	" оу
	Ac.	" - ьшь	" ѫ	болѥ
	Ab.	" - ьшемь	" ѥѭ	большемь
	L.	" - ьшн	" н	" н
PLURALIS	N.	больше	больш а	больш-а
	G.	" -ь	" ь	" -ь
	D.	" -емъ	" амъ	" -емъ
	Ac.	" - а	" а	" -а
	Ab.	" - н	" амн	" -н
	L.	" - нхъ	" ахъ	" нхъ
DUALIS	N./Ac.	больша	больш н	больш н
	G./L.	" оу	" оу	" оу
	D./Ab.	" ема	" ама	" ема

DECLINATIONES GRADUS COMPARATIVI(Continuatio)

XIV		FORMA LUNGA		
		MASCULINUM	FEMININUM	NEUTRUM
SINGULARIS	N.	БОЛЬШ - НН	БОЛЬШ - НЯ	БОЛЬШ - ЄЕ
	G.	" - ААГО	" - АЯ	" - ААГО
	D.	" - ОУОУМОУ	" - НН	" - ОУОУМОУ
	Ac.	" - НН	" - ЖЯЖ	" - ЄЕ
	Ab.	" - ННМЪ	" - ЄЯЖ	" - ННМЪ
	L.	" - ННМЪ	" - НН	" - ННМЪ
PLURALIS	N.	БОЛЬШ - ЄН	БОЛЬШ - АЯ	БОЛЬШ - АЯ
	G.	" - ННХЪ	" - ННХЪ	" - ННХЪ
	D.	" - ННМЪ	" - ННМЪ	" - ННМЪ
	Ac,	" - А - Я	" - АЯ	" - АЯ
	Ab.	" - ННМН	" - ННМН	" - ННМН
	L.	" - ННХЪ	" - ННХЪ	" - ННХЪ
DUALIS	N Ac.	БОЛЬШ - АЯ	БОЛЬШ - НН	БОЛЬШ - НН
	G. L.	" - ОУЮ	" - ОУЮ	" - ОУЮ
	D. Ab.	" - ННМА	" - ННМА	" - ННМА

ADVERBIA

Loci:.... ТОУ
КАМО, ТАМО, ОВАМО, ВЬСЮДО
ПОД-ЛЪ, [illegible] ВЪЗ-ЛЪ

suff: "Д" { КЪДОУ, ТѢДОУ [illegible] (ТѢДЪ), ОТЪКЪДОУ, ОБОѢДОУ
КЪДЕ, СЬДЕ, ВЬСЬДЕ, [illegible] НЫДЕ
НА-ДЪ, ПОДЪ, ПРѢДЪ

Temporis:.... КЪГДА, ТЪГДА, ЮГДА, ВЬСЬГДА, ВЪНЕГДА
СЬГЪІ (nunc)
ВЪНЫѢ
ОТЪСЕЛѢ, ОТЪТОЛѢ
КОЛИ, ТОЛИ, ОТЪНЮЛИЖЕ
НЕ ОУ (non dum)

Qualitatis:. КАКО, ТАКО, ЮАКО, ИНАКО

Quantitatis:. КОЛИКО, ТОЛИКО, ЮЛИКО

Adverbia derivata a genere neutro adiectivorum:
МАЛО, ПРАВО, ПРЮМО (ПРѢМО),
ГОРАЗДО (ГОРАЗЪНО, "PERITE"),
ТОУНЮ (adject. ТОУНЪ - "qui gratis datur")

item a pluralis ablativo adiectivorum:
ЮВРЕЙСКЪІ, ЮЛИНЬСКЪІ

Adverbia derivata de casibus nominum:

Genitivo: — ВЬЧЕРА

Dativo: — КРОМѢ (nom. КРОМА)
ДОМОВЬ (domum, = ДОМОВИ)
ДОЛОУ, НИЗОУ, ВРЬХОУ

Accusativo: ДЬНЬСА, ВЪНЪ, МЕЖДОУ (nom. МЕЖДА)

Ablativo: — ТЪЧИНѢ (nom. ТЪЧЬ)
ВЬСЬМА
ВЕЛЬМИ (ВЕЛЬМА)
КОЛЬМИ
БОЛЬМИ (БОЛЬМА, БОЛЬШЬМИ, "magis")
cf.: ЮВРЕЙСКЪІ, ЮЛИНЬСКЪІ

Locativo: — ГОРѢ, ДОЛѢ, ОУТРѢ
ДОБРѢ, ЗЛѢ
СЪБОРНѢ, МНОГОУЧАСТНѢ
ВЪНѢ
НЪІНѢ (НЪІНЮ)
ЮВѢ

22

XVI

Cardinalia:

ЄДИНЪ, ЄДЕНЪ, gen: ЄДИНА; ЄДИНЪІИ, gen: ЄДИНАГО
masc. ДЪВА, Fem. Neut. ДЪВѢ (ДЪВОЮ, ДВѢМА)
ТРИ, ТРИЄ (ТРИИ, ТРЕМЪ, ТРИ, ТРЬМИ, ТРЕХЪ)
ЧЕТЪІРЕ, ЧЕТЪІРИЄ (ЧЕТЪІРЬ, ЧЕТЪІРЕМЪ etc.)
ПАТЬ (Sing: ПАТИ etc. cf КОСТЬ) (Plur ПАТИХЪ cf:
КОСТИИ, ПАТИМЪ cf КОСТЕМЪ, ПАТЬМИ, ПАТИХЪ
f. КОНИХЪ)
item ШЕСТЬ sqq.

sing ДЕСАТЬ	dualis ДЕСАТИ, ДЕСАТЕ,	Plur. ДЕСАТИ, -ТЕ
ДЕСАТИ	ДЕСАТОУ	ДЕСАТЪ
ДЕСАТИ	ДЕСАТЬМА	ДЕСАТЕМЪ
ДЕСАТЬ, ДЕСАТЕ	ДЕСАТИ, ДЕСАТЕ	ДЕСАТИ, ТЕ
ДЕСАТИИ	ДЕСАТЬМА	ДЕСАТЪІ
ДЕСАТИ	ДЕСАТОУ	ДЕСАТЕХЪ

[ПАТЬ - n. subst. fem: "другаꙗ пѧть шла"
"ДРОУГОУЮ ПАТЬТАЛАНТЪ"
ДЕСАТЬ - n. subst. fem: "та десѧть описана"
cf СОРОКЪ subst. masc.: СОРОКЪ СОРОКОВЪ.]

ДЪВАНАДЕСАТЕ (ДЕСАТЕ accus. sing)
ТРИНАДЕСАТЕ (" " " ") etc....
ДЪВАДЕСАТЕ (ДЕСАТЕ nom dualis)
ТРИДЕСАТЕ (ДЕСАТЕ nomin. pluralis)
etc....
ПАТЬДЕСАТЪ etc... (ДЕСАТЪ gen. pluralis)
СОРОКЪ forma recentior (σαράκοντα =
= τεσσαράκοντα)
Sing: СЪТО dualis СЪТѢ (ДЪВѢСЪТѢ)
plur: СЪТА (ТРИСЪТА)
ПАТЬСЪТЪ (СЪТЪ - gen plur) etc....

Collectiva: ДЪВОИ, ДЪВОИЄ; ОБОИ, ОБОИА, ОБОИЄ;
ЧЕТВЕРЪ, А, О. - ЧЕТВЕРЪ, ЧЕТВОРЪІ;
ПАТЕРЪІ, ПАТОРЪІ

Ordinalia: ПРЬВЪІ, ВЪТОРЪ, ВЪТОРЪІИ etc....
ПАТЪІИНАДЕСАТЕ

XVII DE VOCALIBUS

ѣ reperitur:

in syllabis contractis: NѢCTЬ = NЄѢCTЬ
БѢХЪ = БѢАХЪ

in radicibus post mutam cum liquida:
МЛѢКО, ВРѢМѦ, ПРѢДЪ, ТРѢЗЪ.

in multis aliis radicibus post consonantes praeter: Ж, Ч, Ш, Щ

in duali nominum, prenominum, verborum: ДЪВѢ, РЪБѢ, МѢСТѢ, ВѢ, БНЮВѢ, БЪІХОВѢ.

in imperativo coniugationis primae: ВЪNЄМЛѢТЄ, НДѢТЄ

in aoristo: РѢХЪ (РЄШТН, РЄЩН)

in themate verborum quae sunt ВѢДѢТН, МЬNѢТН, ВОЖДЄЛѢТН, ТРѢТН.

in terminationibus nominum quae sunt КОУПѢЛЬ, СВНРѢЛЬ (NАДЄЖДА, ОДЄЖДА — sunt voces ex duplicata radicis ДѢ forma quae est ДЄД ortae: ОДѢѦТН, ОДЄЖДЄМЪСѦ)

ѣ ex Н: ВНСѢТН, ВѢСНТН cf. ДѢТѦ

ѣ ex А: АДРО, ѦДРО, NѢДРО; ПРѢОТЬЦЬ.
А ex ѣ in comparativis ut ЛЬГЪЧАН

Ъ reperitur:

in radicibus: ДЪХNЯ, ПОСЪЛЪ.

in flexionibus: БОГЪМЬ.

in vocibus: a) suffixis et b) praefixis:

a) ПОРѦДЪКЪ (РѦДЪ)
БЪІВЪШН, ШАДЪШН.

b) АРЪЗЪКЪ (АРЪЗЪ), СЛЪNЬЦЄ (СЛЪNЬ)
СЪСЯДЪ, СЪВѢТЪ (consilium)

ъ mutatur in: a) о, а et in b) оу. ъі

a) ГЪНАТИ, ГОНИТИ. b) БЪДЪТИ, БОУДИТИ.
ГРЪМЪ, ГРОМЪ. ГЛЪХНЪТИ, ГЛОУХЪ.
МРЪКНЪТИ, МРАКЪ. ДЪХНЪТИ, ДОУХЪ.
МРЪЗНЪТИ, МРАЗЪ. ПОСЪЛАТИ, ПОСЪІЛАТИ.

ъ (in codice ms. Freis latinis litteris exarato: ui)
= оу = ъв (sicut оу in ов solvitur)
СЛЪІТИ, СЛОУХЪ, СЛЪІШАТИ, СЛОВО.
ЗАБЪІТИ, ЗАБЪВЕНЪ. ОУМЪІТИ, ОУМЪВЕНЪ.
ОУЧИТИ, НАОУКА, ОБЪІЧАИ, ПРИВЪІКНЪТИ

ь in flexionibus: КЪНАЗЬМЬ.
et in suffixis: ОЧЕВИДЬЦЬ; ГОРЬКЪ;
КАУЬСТВО; БОГАТЬСТВО.

ь in и et in ѣ mutatur: ЗЬРЬТИ, ОЗИРАТИ;
МЬНѢТИ, ПОМИНАТИ; БЬРАТИ, СЪБИРАТИ;
СВЬТѢТИ (СВЬЩА) СВѢТЪ

о ex е: ЕДИНЪ, ЕЗЕРО, ЕЛЕНЬ
(russ. один ъ, озеро, олень) НЕСТЕРЪ =
НЕСТОРЪ; ТЕПЛ = ТОПЛЪ; РЕКЪ = РОКЪ; ТЕКЪ = ТОКЪ.
о ex а: ОЛТАРЬ, ПОГАНЪ (paganus) ОЦЬТЪ (acetum)
ОНДРЕИ, СЛОВѢНЕ.
а ex о: КЛОНИТИ = КЛАНЯТИСА.

о ante и inseritur: ПИТИ, ОУПОИТИ, ПОЙЛО,
ВОДОПОИЦА; ПО-ЧИ-ТИ (cf. κεῖμαι) ПО-КОИ;
ЖИТИ (pasci, vivere) ГОЙ (nutrimentum, vivendi facultas, pax)

ѧ ex а:
ГРАЗНЯТИ, ГРЯЗЪ; ЗВАЦАТИ, ЗВЯКЪ:
ТРАСТИ, ТРЯСЪ.

ЕМ, ЕН ex а: ВРѢМЕНИ, ЯТИ — ЕМЛЮ.

ЗМ (ЗІМ) ex ѧ: ДЯТИ, ДЪМЯ, ДЪІМЪ.

Mediae:	Б	Г	Д	Ж	З
Tenues:	П	К	Т	Ш	С

Media tenui subsequenti, tenuis mediae assimilatur ore, non calamo, nisi quod etiam in antiquioribus codicibus inveniuntur БЕСПЕЧАЛН, БЕСПОРОКА, ЗДРАВЪ (quod vocabulum rectius scribitur СЪДРАВЪ)

De molliendis gutturalibus.

Г ante Є mutatur in Ж, ante Н, Ѣ in З: БОГЪ, БОЖЄ, БОЗН, БОЗѢ.
К ante Є mutatur in Ц, ante Н, Ѣ in Ц: ОУЧЕНИКЪ-ЧЄ,-ЦН,-ЦѢ
Х ante Є mutatur in Ш, ante Н, Ѣ in С: ДОУХЪ,-ШЄ,-СН,-СѢ

Ы littera post guttirales integra conservatur:
acc. plur. БРАГЫ; ХЫТРИ; КЪНАГЪ, КЪНАЗЬ
fem. КЪНАГЫНЯ;
adiect. poss. КЪНАЖЬ (ы+j)
Alia exempla: ЧЛОВѢКЪ-ЧЛОВѢЧЬ; ОТЬЦЬ-ОТЬЧЬ
gen. pl. МОУЖЬ, ДОУШЬ (fem), ОТЬЦЬ
ХОДИТИ-ШЬДЪ; ГОДИТИ-ЖЬДАТИ; ГОНИТИ-ЖЕНЯ
ГРЪЛО (guttur) ЖРѢЛО (ЖЕРЕЛО = vox) cf: ЖЕРЛО
БѢЖИШИ, ПЕЧЕШИ, ПИШЯ, БЫША, ПОМОЗИ, ТЕЦИ.
→ ГТ, КТ = Щ (ШТ): МОЩИ, ПЕЩИ РЕЩИ. ХТ = СТ: БЫХЪ-БЫСТЬ;
ПРЪХНЯТИ ПРЪСТЬ (ПЕРСТЬ) ПРАХЪ → ЧЛОВѢЧЕСТИИ.
СК ante И, Ѣ mutatur in СТ. →

Labiales et dentales intercedente "j" aspiratione hoc modo emolliuntur: Бj = БЛ, Вj = ВЛ, Мj = МЛ, Пj = ПЛ, Дj = ЖД, Тj = Щ: ЛЮБЛІЯ, ХОЖДЯ (ходjя), ЛЮБЛЄНЪ ХОЖДЄНЪ, ВѢЖДЬ (peritus), АВРААМЛЬ attamen БЛАГОСЛОВЄНЪ

Oblitterata vetusti sermonis vestigia sunt ЗЕМЛА (=ЗЕМЛЛА) ЗЕМЬЛЯ, НА ЗЕМИ, ЗМЛИНА (ЗМИЛА)

Dentales ante Т in С mutantur: ВЕДЯ-ВЕСТИ; ВѢДѢТИ-ВѢСТЬ-ВЕСТЕ; ЧЬТЯ-ЧЬСТЬ ИВИТИ = i-re

Excidunt dentales
ante Л, М, Н (ПАЛЪДАЛЪ, ДАМЪ, ВѢМЬ, ЛАМЬ, (praeter СЕДМЬ)
ante С (ДАСИ, ВѢСИ, ЛАСИ)
ante В (ДАВѢ, ВѢВѢ, ЛАВѢ)

Excidunt labiales:

Б,П ante N (ГЪІБЪКЪ - ГЪNѪТН;
СЪПАТН-ОУСЪNѪТН-СЪNЪ)

Б,В,П ante Т (ЖНВЪ - ЖНТН, ГРЕБСТН - ГРЕТН)

В post Б (ОБ⟨В⟩ЛАЧАТН, ОБ⟨В⟩ЛЕКѪ,
ОБ⟨В⟩ЛАКЪ)

Consonantium litterarum vitatur duplicatio:
СѪБОТА (σάββατον), ГРАМОТА (γράμματα)

cf. СТРАNЬNЪІН, НСТНNЬNЪІН

Liquida, vel В aspirativa, inter mutam et emollientem vocalem insertae non impediunt quominus muta emolliatur:

ПРѢМЪІСЛЪ - ПРѢМЪІШЛЬ;
ОСТРНТН - НЪОШРѢТН;
ВЛЪХВЪ - ВЛЪСВН;

Permulta substantiva et adiectiva de verbis derivata sunt: ЧЬТЯ ЧЬСТИ, - ЧЬТЪ, ЧИСМА (numerus) ЧЬСТЬ, ЧЬСТАНЪ

БИТИ - БОИ, (ПО) ЧИТИ - ПОКОИ

СЛОУТИ - СЛОУХЪ - СЛЪІТИЄ - СЛОВО - СЛАВА

БЪДѢТИ - ВЪДРЪ, МОКНЯТИ - МОК-Р-Ъ

СТРѢТИ (СТРЯ, СТРЕШИ, sternere) - СТРАНА

Verbalium themata alia monosyllaba sunt neque a radicibus (nisi forte vocalis mutatione) diversa;

ОУТИ - ОБОУВЬ, ЮТИ - ЮМЛЮ

ПЛОУТИ (ПЛОВЯ) - ПЛЪІТИ

alia radicem duplicant duplicatamque derivatis nominibus transmittunt;

ДАТИ, ДАДАТЬ, ДАДЪІ, ДѢТИ (ДЕЖДЯ, ДЕЖДЕШИ), ОДЕЖДА

ГЛАСИТИ (ГЛАШЯ) ГЛАСЪ - ГЛАГОЛЪ, ГЛАГОЛЮТИ.

ПЛАТИ (haurire) - ПЕПЕЛ, ПОПЕЛ, ПЕПЕЛИТИ

ПАРИТИ (volare) - ПРАПОРЪ (vexillum)

alia denique suffixis vocibus, quales sunt: А, Ѣ, И, ЮА, ИЯ, О-ВА, Є-ВА, et. cet., radicem augent,

ЧИТАТИ, ВОДИТИ, ВЪДѢТИ

ДАВАТИ (ДАВАЮ), ДАЮТИ (ДАЮ)

ВЪЛИТИ (ВЪЛНЮ), ВЪЛНОВАТИ, ВЪЛНЮТИ (ВЪЛЕЮ)

ОСНЮТИ, ОСНЮВАТИ

ПРОЗАБСТИ (-ЗАБЯ), ПРОЗАБИТИ (transitivum: producere), ПРОЗАБАТИ (germinare) ПРОЗАБНЯТИ, ПРОПРОЗАБОВАТИ (-БОУЮ)

ПРОПОВѢДѢТИ (-ВѢМЬ, -ВѢСИ) ПРОПОВѢДАТИ (-ВѢДАЮ), ПРОПОВѢДОВАТИ (-ВѢДОУЮ)

ЦАРИТИ, ЦАРЕВАТИ

ЦВИСТИ (ЦВЬТЯ), ЦВЬТАТИ

quorum pars non immediate a verbali themate procedunt, sed intercedentis nominis ambage, ita ut ex originario verbo nomen, ex nomine novum fiat verbum:

ДОУТИ, ДОУНѪТИ, ДОУХЪ, ДОУХАТИ
(ДОУШѪ et ДОУХАѪ, respirare)
ДОУХНѪТИ (spirare)
ДѢТИ (ponere, auferre), ДѢИ (res gestae, actus)
ДѢЛО, ДѢЛАТИ, ДѢИСТВО –
ДѢИСТВИТИ, ДѢИСТВОВАТИ
СѢСТИ (САДѪ, САДЕШИ) САДЪ,
САДИТИ (САЖДѪ, САДИШИ, plantare)
САЖДАТИ.

Themata in Ѣ et ИѪ desinentia intransitivi verbi propria sunt, quae vero in И desinunt transitivi

МРѢТИ (МРѪ, МРЕШИ) – МОРЪ – МОРИТИ
ТЕКѪ – ТОКЪ – ТОУИТИ
СЛОУТИ – СЛАВА – СЛАВИТИ, СЛОВО – СЛОВИТИ
СЛАБѢТИ – СЛАБИТИ
СЪХНѪТИ – СОУХЪ – СОУШИТИ
БОГАТѢТИ – БОГАТИТИ
ГЛЪХНѪТИ – ГЛОУХЪ – ГЛОУШИТИ.

Praefixa interdum particula verbum intransitivum transitivum reddit:

ИТИ - ИЗИТИ
БЫТИ - ЗАБЫТИ, ЗАБЫВАТИ, ЗАБЫВЕНЪ

Modus infinitivus et supinum (ДАТИ, ДАТЪ; ПАСТИ, ПАСТЪ; ОБЛЕЩИ, ОБЛЕЩЬ; ПОКЛОНИТИСА, ПОКЛОНИТЪСА) substantivorum indolem habent, unde nonnulla nomina in ТЬ desinentia sua sponte oriuntur.

УЬСТИ - УЬСТЬ
НАПАСТИ (НАПАДАЮ) - НАПАСТЬ
ДАТИ - ДАТЬ (= ДАНЬ)
МОШТИ, МОЩИ - МОШТЬ, МОЩЬ
ПЕЩИ - ПЕЩЬ
МЬНЬТИ (МЬНЮ) - ПАМАТЬ

Huc illa quoque pertinent, quae in НЬ (С-НЬ, З-НЬ) desinunt; utrumque genus enim a participio perfecto passivi (ОУБИТЪ, ОУБИЕНЪ) originem trahit:

ДАТЪ - ДАНЪ,
ПЬТИ - ПЬСНЬ,
ЖИТИ - ЖИЗНЬ,
БОЮТИСА - БОЯЗНЬ
УАЮТИ (sperare) УАЯЗНЬ
(= НАДЕЖДА.

Part.praes,act:

a)in verbis antiquioribus et primae coningationis, quorum thema in consonantem desinit ꙑ fem ѫщи.

ѥсмь, сꙑ сѫщи	нес-ѫ нес-ти, несꙑ несѫщи
да(д)мь, дадꙑ дадѫщи	пещи (пек-ти), пекꙑ
бꙋ(д)мь, бꙋдꙑ бꙋдѫщи	жи(в)-ти, живꙑ
ꙗ(д)мь, ꙗдꙑ ꙗдѫщи	имати, имꙑ

b)in ceteris verbis ѧ, fem: ѫщи (1° conj.) et ѧщи (2°conj.)

би-ѭ, биѧ биѫщи

хвалити, хвалѧ хвалѧщи

Unde derivantur nomina suffixis praedita -ѫть, -ѫщь, -ѧщь.

могѫть δυναστής, могѫшть dominus

могѫтьнꙑ potens, могѫщьство

словѫть = прѣсловѫтꙑ valde inclitus.

сѫтьство, сѫщьство

тꙑсѫща, тꙑсѧща.

Part.aoristi activi.

Terminationes.

a) in verbis quorum thema vocali terminatur -вꙑ

бꙑти бꙑвꙑ, знати знавꙑ, видѣти видѣвꙑ

b) in verbis quorum thema in consonantem desinit: ꙑ.

простьрꙑ, вꙑжегꙑ, текꙑ, ꙗдꙑши, сѣдꙑши.

c) in verbis secundae conjugationis ивꙑ saepe contrahitur in ь, quo fit ut consonans quae „ь" litteram antecedit emolliatur.

сꙑтворивꙑ сꙑтворь

ꙗвивꙑ ꙗвль

оставивꙑ оставль

прѣломивꙑ прѣломль

наоучь, врѣжь, запрѣщь, погрѫжь, испрошь

Derivata:

пиво, живо, огниво et alia similia.

Participium perfecti activi.

in ЛЪ desinit: МОГЛЪ, СПАСЛЪ
Unde derivata sunt: ДѢЛО, МЫЛО, КОРМИЛО, БИЛО, МѢРИЛО, ПРАВИЛО, СТАВИЛО (statera)

Part. praes. pass. (Quod in МЪ desinit) ne intransitivis quidem verbis prorsus alienum est:
"НЕ РАЗОУМѢЕТЕ ЛИ ЮКО ВСЕ ИЖЕ ИЗВНѢ ВЪХОДЯЩОЕ ВЪ ЧЕЛОВѢКА НЕ МОЖЕТЪ ОСКВЕРНИТИ ЕГО" (εἰσπορευόμενον, Marc. VII, 18)

Hinc adjectiva derivata sunt quae ОМЪ" syllaba terminantur: СЪВѢДОМЪ "(qui boni est testimonii: "ИЗБЕРѢТЕ МОУЖ ОТЪ ВАСЪ СЪВѢДОМЪ"; "СЪВѢДОМИ КМЕТИ), АЛКОМЪІИ (russ: алкомый)

Part. perf. pass: in aliis verbis in НЪ desinit, in aliis in ТЪ; sunt etiam quae utramque formam admittant:
ОУБИТЪ vel ОУБИЕНЪ
НАДАТЪ (НАДОУТЪ) НА-ДЪМ-Е-НЪ

Hinc adjectiva (ИСКОУСАНЪ, ОКАЮНЪ, ПРѢЛЬСТАНЪ) derivata sunt atque substantiva nonnulla (СТАНЪ, ТЛѢНЪ, СЪВИТЪКЪ, ЗАБЪВЕНИЕ, ЧИТИЛИ (lector) ЧИТИЮ (lectio) ЧѢТИЛЪ.)

De formatione ADIECTIVORUM XXI.

Adiectiva qualitatis:

-р - : ДОБЪ, ДОБЛЪ (ОУ-ДОБ-ЪN-Ъ
ПО-ДОБ-ЪNЪ) - ДОБ-р-Ъ
ХЪІТНТН - ХЪІТРЪ.

-ЪК, -ЪК, -ОК, -ЕК, НК. -
ЯЗЪКЪ, МАКЪКЪ (МАТН), ГОРЬКЪ,
ВЪІСОКЪ, ГЛЪБОКЪ, ДАЛЕКЪ (ДАЛЕУЬ) ВЕЛНКЪ.

- ЪЛ, - ЬЛ. = ТЕПЪЛЪ, ТЕПЬЛЪ, СВЪТЬЛ, КЪІСЕЛЪ.

- ЪN, - ЬN. = ПЛЪNЪ, ЮСЬNЪ, МЯЖЬСТВЬNЪ.

- АВ, - НВ, - ОВ. = ВЕЛНУАВЪ, МИЛОСТНВЪ, ГОТОВЪ.

- АТ, - НТ. = БОГАТЪ, НМЕННТЪ, ДОМОВНТЪ.

[ДѢВА, ВЬДОВА, БЕЗАЪNА (БЕЗАЪNЪ) Ex adiectivis nomina facta sunt)

ADIECTIVA POSSESSIVA:

-Н, -Ь. : АВРААМЛЬ, УЛОВѢУЬ, ВЕЛЬБЯЖДЬ.
КЪNАЯЖЬ, ЮРОСЛАВЛЬ.
ЗВѢРНН, КОЗЬЛНН, БЪІЧНН, ОРЛНН,
БОЖНН. — БЯДЕТЬ СВѢТЪ МѢСАЧЬ
АКЪІ СВѢТЪ СЛNЪЧЬ (Isaiae 30,26)

-ОВ vel -ЕВ (In adiectivis quae de nominibus masculinis vel neutrius generis derivata sunt)
-НN, -ЪІN, -ЬN (in adiectivis quae a femininis nominibus originem trahunt):
ДАВНДОВЪ, ЦАРЕВЪ, КЕСАРЕВЪ [НРОДОВАІА = НРОДОВА ЖЕНА, Herodis uxor]
МАРНННЪ, ЦАРНУНNЪ (ЦАРНЦЪІNЪ) ЖЕNЬNЬ,
ЗЕМЛЬNЪ - ЗЕМЛѢNЪ, СРЕБРЬNЪ, ОЛОВѢNЪ.

-СК МЯЖЬСКЪ, БРАТѢСКЪ, БОЖЬСКЪ, УЛОВѢУЬСКЪ,
NОВОГОРОДЬСКЪІН, ГОРЬСКЪІН, (ГОРЬNЪ)
NЕБЕСЬСКЪІН (NЕБЕСЬNЪ)
ПОЛЬСКЪІН (campester)

De formatione ADIECTIVORUM XXI.

Adiectiva qualitatis :

-р - : ДОБЪ, ДОБЛЪ (ОУ-ДОБ-ЪN-Ъ
ПО-ДОБ-ЪNЪ) - ДОБ-р-Ъ
ХЪІТНТН - ХЪІТРЪ.

-ЪК, -ЪК, -ОК, -ЕК, НК. -
ЖЪЪКЪ, МАКЪКЪ (МАТН), ГОРЬКЪ,
ВЪІСОКЪ, ГЛЖБОКЪ, ДАЛЕКЪ (ДАЛЕУЬ) ВЕЛНКЪ.

- ЪЛ, - ЪЛ. = ТЕПЪЛЪ, ТЕПЪЛЪ, СВЪТЬЛ, КЪІСЕЛЪ.

- ЪN, - ЪN. = ПЛЪNЪ, ЮСЬNЪ, МЖЖЬСТВЬNЪ.

- ЪВ, - НВ, - ОВ. = ВЕЛНУЪВЪ, МИЛОСТИВЪ, ГОТОВЪ.

- ЪТ, - НТ. = БОГАТЪ, ИМЕНИТЪ, ДОМОВИТЪ.

[ДѢВА, ВЬДОВА, БЕЗЪЪNА (БЕЗЪЪNЪ) Ex adiectivis nomina facta sunt)

ADIECTIVA POSSESSIVA:

- Н, - Ь. : АВРААМЛЬ, УЛОВѢУЬ, ВЕЛЬБЖЖДЬ.
КЪNАЖЬ, ЮРОСЛАВЛЬ.
ЗВѢРНН, КОЗЬЛНН, БЪІЧНН, ОРЛНН,
БОЖНН. — БЖДЕТЬ СВѢТЪ МѢСАЧЬ
АКЪІ СВѢТЪ СЛNЪЧЬ (Isaiae 30,26)

- ОВ vel - ЕВ (In adiectivis quae de nominibus masculinis vel neutrius generis derivata sunt)
- НN, - ЪІN, - ЬN (in adiectivis quae a femininis nominibus originem trahunt):
ДАВНДОВЪ, ЦАРЕВЪ, КЕСАРЕВЪ [НРОДОВАІА = НРОДОВА ЖЕНА, Herodis uxor]
МАРНННЪ, ЦАРНУННЪ (ЦАРНЦЪІNЪ) ЖЕNЬNЬ,
ЗЕМЛЬNЪ - ЗЕМЛЪNЪ, СРЕБРЬNЪ, ОЛОВЕNЪ.

- СК МЖЖЬСКЪ, БРАТСКЪ, БОЖЬСКЪ, УЛОВЬЧЬСКЪ
NОВОГОРОДЬСКЪІН, ГОРЬСКЪІН, (ГОРЬNЪ)
NЕБЕСЬСКЪІН (NЕБЕСЬNЪ)
ПОЛЬСКЪІН (campester)

XXII **Substantivorum suffixa.**

non nulla in capitibus de verbo, participio, pronomine commemorata sunt (ХОДНТН ХОДЪ, ВЕЗЪ ВОЗЪ, СЛОУТН СЛАВА СЛОВО, БНТН БОН, ПОУНТН ПОКОН; ДАНЬ, ДѢЛО, БОЛГАРНИЪ, ГОСПОДИНЪ); alioquin haec potissimum notanda:

- Б : СЛОУЖЬБА, ЗЛОБА, ВЛЪШЬБА (magia)

- Д : СВОБОДЬ, СВОБОДА.

- Х : ДОУХЪ, СМѢХЪ.

- Р : ДАРЪ, ВНХРЪ (turbo)

- Ч : КРЪМЬЧНН (gubernator) КРЪМЬЧА (sc КНИГА)

- ТР : ВѢТРЪ; БРАТН (capio, ferro) БРАТ(Р)Ъ.

- ТЬІРЬ: ПАСТЬІРЬ, -ТЕЛЬ, ТЕЛЪ (in nominibus agentis sive operantis) ОУЧНТЕЛЬ, ДОБРОДѢТЕЛЬ (εὐεργέτης), ПЬТЕЛЪ.

- ТОУХЪ, ТАН : ПАСТОУХЪ, ОРАТАН, ХОДАТАН.

- АРЬ: РЪІБАРЬ, ХЛѢБАРЬ (pistor)

- ОУНЪ, -ЮНЪ : ПЬСТОУНЪ (paedagogus) ПЕРОУНЪ (fulmen) БАСНН БАЮТН - БАЮНЪ

- НИЪ : ОТЬЧНИЪ, ПОБРАТНИЪ.

- АГЪ, -АЗЬ (germ: ing, ung) КЪНАГЪ, КЪНАЗЬ ПѢНАГЪ, ПѢНАЗЬ (denarius)

- АХ, -ЕХ, -НХ, -ОХ, -ОУХ, -ЮХ, -ЮХ :

МАЩЕХА, СЪІНОХА, ПЪТА ПЪТАХЪ

- ѣль (fem): крѣпѣль, свнрѣль, добродѣтѣль (virtus) гзібѣль (гзібнѫти).

- от : жнвотъ, сирота, взісота

- нна : общнна.

- нще (instrumentum significat vel spatium)
  топорнще (manubrium)
  взлагалнще (crumena)
  роднще (fons)
  прнбѣжнще
  ѱрькзвнще = капнще - (delubrum)
  жзнлнще (βεσμωτήριον) отроочнщь (παιδάριον
  хранилнще (φυλακτήριον)

- сть : милость, старость
- щн : радощн = радость (laetitia) "вззнгра ся младѣнцѫ радощамн"
- тва : жрѣтва (жрѣти, θύειν) молитва, битва, жатва (жати)
- тво : нестьство, нмѫщьство (pro ne нмзі) пришьствѣ - нє (part. пришадѣ) богатьство, каѵьство, ѵоунство = ѵоувьство (ѵоути), воиньство (воиньскъ)

- ада, ꙗда (in nominibus collectivis)
  громада, грамада (acervus, cumulus, congeries)
  стадо, говѧдо (armentum, bos)
  ѵрьда (grex, series, ordo, vices)
  ѵелгадь (ѵелгаднизъ (mancipium) ср-ѣ in collectivis срзбѣ, татарь. погань (gentiles) пѧть (quinque)

- нца : царнца, пророчнца, старнца, отроковнца, агнца, пѣтнца, тронца, седмнца.

-NH : БЛАГЪІNH БЛАГОСТЪІNH (bonitas)
ГЛѢБЪІNH (ГЛѢБЕННА, ГЛЪБННА)
МИЛОСТЪNH (misericordia)
ПОУСТЪNH (unde ПОУСТЪІNЪ)
ХРИСТИАНЪІNH (christiana mulier)
РАБЪІNH, МАГДАЛЪІNH

-И : СѢДНИ (=СѢДНІА) МАЛЪNНИ fem.

-А : ВРѢМА. ВРѢМЕНЕ; ПЛАМА, ПЛАМЪІ, ПЛАМЕNЪ; КАМЪІ КАМЕNЪ;
ЖРѢБА. ЖРѢБАТЕ; ОТРОУА ОТРОУАТЕ

-ЕС : NЕБЕСА, СЛОВЕСА, ТѢЛЕСА, КОЛОКОЛЕСЕ.

-ЪІ=-ОВ : ЦРЬКЪІ ЦРЬКЪВЕ,
ЛЮБЪІ ЛЮБЪВЕ,
СВЕКРЪІ СВЕКРОВЕ,
БОУКЪІ genet БОУКЪВЕ (fagus, littera)
ТЪІКЪІ genet ТЪІКВЕ (cucurbita)
КРЪВЬ genet КРЪВЕ (jugosl КРЪІ)
ХОРѢГЪІ genet ХОРѢГЪВЕ (vexillum)

- FINIS -